

بسم الله الرحمن الرحيم

1400/01/01

موضوع: «عید نوروز» از دیدگاه ائمه اطهار (علیهم السلام) و علمای شیعه!

برنامه جبل المتین

فهرست مطالب این برنامه:

حقیقت و تمام سعادت از منظر حضرت زهرا (سلام الله علیها)

اعتقاد شگفت انگیز «عمر بن خطاب» نسبت به امیرالمؤمنین (سلام الله علیه)

آیا در دین اسلام، «بدعت خوب» هم داریم!؟

«عید نوروز» از دیدگاه و اندیشه ائمه اطهار (علیهم السلام)

ترجمه «معلی بن خنیس» از دیدگاه مرحوم آیت الله خوئی!

نظر فقهای بزرگ شیعه، نسبت به «عید نوروز»!

تماس بینندگان برنامه

تحلیل زیبای یک بیننده، از آیه 180 سوره مبارکه اعراف!

آیا وجود دو دختر پیامبر در خانه عثمان، برای او فضیلت است!؟

سال 1400، سال توجه ویژه به حضرت ولیعصر (ارواحنا فداه)

مجری:

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهین

یا مقلب القلوب و الأبصار یا مدبر اللیل و النهار یا محول الحول و الأحوال حوّل حالنا إلى أحسن الحال

عرض سلام و ادب و احترام دارم خدمت همه شما بینندگان عزیز و ارجمند «شبکه جهانی حضرت ولی عصر». همچنین تبریک و شادباش عرض می‌کنم به مناسبت ورود در سال جدید، سال هزار و چهارصد هجری شمسی!

ان شاءالله که سالی سرشار از موفقیت و تأییدات ائمه معصومین و حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) را در پیش داشته باشیم. ان شاءالله در این سال بتوانیم در زمینه تبیین حق و ترویج حق پیش از پیش موفق باشیم.

امروز یکشنبه یکم فروردین هزار و چهارصد برنامه «حبل المتین» را تقدیم نگاه‌های شما می‌کنیم و طبق روال این برنامه این افتخار را داریم در محضر حضرت استاد آیت الله دکتر حسینی قزوینی باشیم.

ابتدا محضر استاد سلام و عرض ادبی داشته باشیم و از ایشان بخواهیم حسن مطلع‌های فاطمی زیبای خودشان را بفرمایند تا ان شاءالله مجلس ما هم منور شود و بعد از آن به سراغ بحث اصلی خودمان برویم. حضرت استاد محضرتان عرض سلام دارم و سال نو را خدمت شما تبریک عرض می‌کنم؛

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

سلام علیکم و رحمة الله و برکاته؛ بنده هم خدمت حضرتعالی تبریک عرض می‌کنم. همچنین خدمت همه بینندگان عزیز و گرامی و دوست داشتنی که در هرکجای این گیتی پهناور بیننده این برنامه هستند یا تکرار برنامه را می‌بینند، خالصانه‌ترین سلام را همراه با آرزوی موفقیت و تبریک سال نو و ورود به قرن جدید تقدیم می‌کنم.

خدا را به آبروی حضرت ولی عصر که امسال هم آغاز سالمان منور و مزین به ولادت آن بزرگوار است و هم پایان سال ما مزین به میلاد آن بزرگوار هست، سوگند می‌دهم امسال را سال فرج مولایمان حضرت بقية الله الأعظم قرار دهد.

از خداوند متعال می‌خواهیم همه ما را از یاران خاص آن بزرگوار و سربازان فداکار و شهدای رکابش قرار بدهد، ان شاءالله.

حقیقت و تمام سعادت از منظر حضرت زهرا (سلام الله علیها)

ما طبق روال همیشگی برنامه برای اینکه خودمان و شبکه و بینندگان و دین و دنیا و آخرتمان را بیمه حضرت صدیقه طاهره (سلام الله علیها) کنیم، مطلع برنامه را با جمله‌ای از حضرت فاطمه زهرا مزین می‌کنیم.

«ابن ابی الحدید معتزلی» در کتاب «شرح نهج البلاغه» جلد نهم صفحه 169 روایتی را از قول حضرت صدیقه طاهره نقل می‌کند. حضرت فرمودند:

«إن السعيد كل السعيد حق السعيد من أحب عليا في حياته و بعد موته»

حقیقت سعادت و واقعیت تمام سعادت‌ها و رستگاری‌ها در دوستی علی بن ابی طالب هست، چه در زمان حیات آن بزرگوار و چه بعد از رحلت ایشان.

شرح نهج البلاغه لابن ابی الحدید، نویسنده: ابن ابی الحدید، عبد الحمید بن هبة الله، محقق / مصحح: ابراهیم، محمد ابوالفضل، ج 9، ص 169، باب ذکر الأحادیث و الأخبار الواردة فی فضائل علی

اگر کسی بخواهد بالاترین مرتبه سعادت را حائز باشد و به قله اعلا سعادت در دنیا و آخرت نائل شود، یک راه بیشتر ندارد و آن هم محبت امیرالمؤمنین است.

ما باید نهایت شکرگزاری را در حق خداوند متعال داشته باشیم، به جهت اینکه حداقل در نعمت دنیوی، ما را با ولایت حضرت امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) و محبت آن بزرگوار محشور کرده است.

از کرم خداوند عالم بعید است که ما را در دنیا با محبت امیرالمؤمنین محشور کند، اما خدای ناکرده در آخرت ما را محروم بگرداند. ما این انتظار را از فضل و کرم خداوند عالم داریم.

اعتقاد شگفت انگیز «عمر بن خطاب» نسبت به امیرالمؤمنین (سلام الله علیه)

حال که بحث به اینجا رسید، جمله‌ای از خلیفه دوم نقل می‌کنم. «احمد بن حنبل» متوفای 241 هجری در کتاب «فضائل الصحابه» روایتی را نقل می‌کند. روایت بسیار مفصل است، اما بنده بخشی از آن روایت را عرض می‌کنم.

در این روایت آمده است که کسی نزد خلیفه دوم بود که نسبت به امیرالمؤمنین بی احترامی کرد و حضرت را با جمله نادرستی یاد کرد.

خلیفه دوم به قبر رسول گرامی اسلام اشاره کرد و به آن فرد گفت: آیا صاحب این قبر را می‌شناسی؟! آن مرد گفت: بله. خلیفه دوم گفت:

«فلا تذكر عليا إلا بخير»

از علی بن ابی طالب جز با خوبی یاد نکن.

«فإنك إن أبغضته أذيت هذا في قبره»

اگر بغض علی بن ابی طالب را در دل داشته باشی، صاحب این قبر را در قبر اذیت کرده‌ای!

فضائل الصحابة، اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبد الله الشيباني، دار النشر: مؤسسة الرسالة - بيروت - 1403 - 1983، الطبعة: الأولى، تحقيق: د. وصی الله محمد عباس، ج 2، ص 641، ح 1089

این روایت از میان کتب اهل سنت در کتاب «تاریخ دمشق» اثر «ابن عساکر» جلد 42 صفحه 519 و کتاب «الریاض النضرة» اثر «طبری» جلد سوم صفحه 163 نقل شده است.

از میان کتب شیعه «مرحوم شیخ طوسی» در کتاب «أمالی» صفحه 431 نقل کرده است. «مرحوم شیخ صدوق» در کتاب «أمالی» صفحه 472 این روایت را نقل کرده است.

امیدواریم ان شاء الله خداوند همه ما را با ولای امیرالمؤمنین زنده بدارد، با ولای امیرالمؤمنین بمیراند و با ولای امیرالمؤمنین محشور کند و در بهشت هم در جوار امیرالمؤمنین ما را جای دهد.

بهشت بدون امیرالمؤمنین ذره‌ای ارزش ندارد. اگر بخواهند ما را به بهشت ببرند و بگویند در آنجا از علی بن ابی طالب خبری نیست و با حضرت دیداری ندارید، ما قدم به بهشت نخواهیم گذاشت.

از سر لطفش اگر کوی بهشتم می‌برند

پای نهم من در آنجا گر وعده دیدار نیست

مجری:

احسنتم، طیب الله أنفاسکم. خیلی ممنون، بسیار بهره مند شدیم. حاج آقا اگر اجازه بدهید این جلسه تا هر وقت که فرصت شود راجع به نوروز و مناسبت‌های آغاز سال نو صحبت کنیم.

حتماً بینندگان عزیز همه کلام بنده را تصدیق می‌کنند که وهابی‌ها خودشان یک سری چیزهایی ندارند.

این افراد به صورت خصوصی برای خودی‌ها این برنامه را انجام می‌دهند، اما می‌گویند که نباید تولد گرفت و نباید عزا گرفت.

اگر ما بخواهیم در حیطة شادی آن بیشتر بحث کنیم، این افراد هیچ مناسبت خاصی را قرار نمی‌دهند که بگویند ما می‌خواهیم در آن زمان به شادی پردازیم یا در مناسبتی صله رحم خاصی انجام بدهند یا به بقیه هدیه بدهند.

احساس شخصی بنده این است که وقتی این افراد می‌بینند ایرانیان و شیعیان مناسبتی در قالب نوروز پیش آمده و تعظیمی نسبت به آن انجام می‌دهند. حداقل این است که یک شادمانی در این ایام دارند.

وهابیت ادعا می‌کنند کاری که شما می‌کنید کار آتش پرستان است، تماماً بدعت است و قطعاً سبیل بدعت به سمت نار و جهنم است. این افراد تک تک شبهات را مطرح می‌کنند تا بگویند که این کار شما اشتباه است.

آن چیزی که ما از حضرتعالی یاد گرفتیم، این است که باید گوش و چشممان به دهان و رفتار معصومین باشد. حال بشنویم و ببینیم ائمه مکرم (علیهم السلام) چه صحبتی راجع به نوروز داشتند.

آیا در دین اسلام، «بدعت خوب» هم داریم؟!

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین و هو خیر ناصر و معین الحمد لله و الصلاة على رسول الله و على آله آل الله لاسیما على مولانا بقية الله و اللعن الدائم على اعدائهم اعداء الله إلى يوم لقاء الله أفاض أمری إلى الله إن الله بصیر بالعباد حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر یا أبا صالح المهدی ادرکنی

همانطور که اشاره کردید این آقایان عزاداری را بدعت می‌دانند، جشن میلاد رسول گرامی اسلام را بدعت می‌دانند، جشن میلاد امیرالمؤمنین و امام حسین و حضرت مهدی و دیگر ائمه اطهار را بدعت می‌دانند.

ما از آقایانی که اینقدر بدعت شناس هستند، یک سؤال داریم. اگر آقایان به این سؤال ما پاسخ بدهند، ما از آنها ممنونیم.

این افراد در ماه مبارک رمضان مقید هستند که نماز تراویح می‌خوانند و آن را در حد یک امر واجب می‌شمارند. وقتی خلیفه دوم دستور داد نماز تراویح بخوانند، گفت:

«نِعْمَ الْبِدْعَةُ هَذِهِ»

چه بدعت خوبی است.

الجامع الصحیح المختصر، اسم المؤلف: محمد بن إسماعیل أبو عبدالله البخاری الجعفی، دار النشر: دار ابن کثیر، الیمامة - بیروت - 1407 - 1987، الطبعة: الثالثة، تحقیق: د. مصطفی دیب البغا، ج 2، ص 707، ح 1906

اگر وهابی‌ها به این سؤال خوب جواب بدهند، ما حاضریم با این افراد بنشینیم و صحبت کنیم. اگر واقعاً بحث بدعت است، ملاحظه کنید خلیفه دوم به صراحت می‌گوید: «نِعْمَ الْبِدْعَةُ هَذِهِ»!!

این چیزی نیست که ما بخواهیم از خودمان در بیاوریم یا از کتاب‌های شیعه نقل کنیم. در کتاب «صحیح بخاری» بعد از این عبارت نقل شده است کسانی که در خانه می‌خوانند بهتر از این است که نماز تراویح می‌خوانند.

مجری:

بنابراین بدعت‌ها دو دسته هستند. دسته‌ای که وهابی‌ها آن را درست می‌دانند اشکالی ندارد، اما دسته‌ای دیگر را اشکال می‌گیرند.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

بله. همچنین در عربستان سعودی آغاز تأسیس حکومت آل سعود یا روز ارتش را جشن می‌گیرند. این ایام بدعت نیست، اما اگر ما برای میلاد رسول گرامی اسلام جشن گرفتیم یا نوروز را تکریم کردیم بدعت است!!

بنده نمی‌دانم باید با این افراد چکار کرد. ملاحظه کنید امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) فرمودند:

«وَنِعْمَ الْحَكْمُ لِلَّهِ»

نهج البلاغه، نویسنده: شریف الرضی، محمد بن حسین، محقق / مصحح: صالح، صبحی، ص 417، نامه 45

حضرت به صراحت فرمودند ما در محکمه عدل الهی با این افراد تسویه حساب خواهیم کرد. این افراد هرچه می‌خواهند بگویند و تحمل ما هم خیلی زیاد است. ما این تحمل کردن‌ها را از امیرالمؤمنین و اهلبیت (علیهم السلام) یاد گرفتیم.

این دنیا نهایت صد و بیست سال هست، اما در قیامت عدد کار نمی‌کند و همیشگی و جاودانه است. این افراد به این فکر باشند که در آن جهان چه جوابی می‌خواهند به ما بدهند.

ما شب جمعه هم رسماً اعلام کردیم که واقعاً برای مناظره حاضریم. بنده بازهم تکرار می‌کنم که هرکسی آقای «خدمتی» را بیاورد، ما پنجاه میلیون تومان عیدی به او می‌دهیم. همچنین اگر آقای «خدمتی» خودش آمد، ما این جایزه را به خود او می‌دهیم.

این افراد دائماً فریاد می‌زنند که مراجع عظام تقلید برای مناظره بیایند. ما که یک شاگرد کوچک مراجع هستیم، رسماً تحدی کردیم که برای مناظره بیایید و اعلام کردیم که پول هم به شما می‌دهیم.

اگر یک نفر از شیعیان یا اهل سنت این آقا را برای مناظره آماده کنند، ما پنجاه میلیون تومان به او کادو می‌دهیم. البته ما برای این کار بانی داریم. یکی از دوستان از اهواز اعلام کرده است که اگر آقای «خدمتی» بیاید، من حاضر پنجاه میلیون تومان بدهم.

بنده نمی‌دانم که برای عزیزان چطور باید حجت تمام شود، چطور باید حق روشن شود و چطور راه درست از نادرست قابل تشخیص باشد.

«عید نوروز» از دیدگاه و اندیشه ائمه اطهار (علیهم السلام)

در رابطه با سؤالی که حضرتعالی داشتید، ملاک ما اهلبیت (علیهم السلام) است. ما هر روز در زیارت آل یاسین می‌خوانیم:

«فَالْحَقُّ مَا رَضَيْتُمُوهُ وَ الْبَاطِلُ مَا سَخَطْتُمُوهُ»

حق چیزی است که اهلبیت به آن رضایت داده‌اند و باطل چیزی است که مورد غضب اهلبیت است.

«وَ الْمَعْرُوفُ مَا أَمَرْتُمْ بِهِ وَ الْمُنْكَرُ مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ»

معروف چیزی است که ائمه اطهار به آن امر فرموده‌اند و منکر چیزی است که ائمه اطهار از آن نهی کرده‌اند.

الإحتجاج على أهل اللجاج، نویسنده: طبرسی، احمد بن علی، محقق / مصحح: خراسان، محمد باقر، ج 2، ص 494، باب ذکر طرف مما خرج أيضا عن صاحب الزمان ع من المسائل الفقهية و غيرها فی التوقيعات على أیدی الأبواب الأربعة و غیرهم

ملاک برای ما اینهاست و مبین قرآن کریم اینها هستند. مبین و مفسر قرآن کریم اهلبیت هستند. مبین و مفسر سنت، ائمه اطهار هستند و غیر از آنها برای ما هیچ چیزی ارزش ندارد.

اگر عقول ما هم مسئله‌ای را تشخیص دهد، اگر احساس کنیم پشتوانه ادراکات عقلی ما دستورات و تأییدات ائمه اطهار (علیهم السلام) نیست ما به او هم پشت پا می‌زنیم. ملاک برای ما این بزرگواران هست و در آن هیچ شک و شبهه‌ای نداریم.

در رابطه با نوروز «مرحوم شیخ صدوق» متوفای 381 هجری در کتاب «من لا یحضره الفقیه» که یکی از کتب اربعه شیعه است جلد 3 صفحه 300 می‌نویسد:

«وَأْتَى عَلِيَّ ع بِهَدِيَةِ النَّيْرُوزِ»

در زمان خلافت امیرالمؤمنین برای حضرت هدیه عید نوروز آوردند.

«فَقَالَ ع مَا هَذَا»

حضرت فرمود: این چه هدیه‌ای است که آورده‌اید؟

امیرالمؤمنین هر هدیه‌ای را نمی‌پذیرفتند. «اشعث بن قیس» نیمه شب در خانه حضرت را زد و یک هدیه‌ای برای حضرت آورد. امیرالمؤمنین فرمود: این سمّی است که برای من آورده‌ای. این را برای چه آورده‌ای؟!

این قضیه مفصل است و ان شاءالله ما بعداً در رابطه با این قضایا مطالبی عرض خواهیم کرد. اگر حضرت احساس می‌کردند شخصی هدیه‌ای آورده و در ازای آن انتظار خلاف عدالت از حضرت دارد، به هیچ وجه چنین هدیه‌ای را نمی‌پذیرفتند. حضرت فرمود:

«فَقَالَ ع مَا هَذَا»

حضرت فرمود: این چه هدیه‌ای است که آورده‌اید؟

«قَالُوا يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ الْيَوْمَ النَّيْرُوزُ»

اصحاب عرضه داشتند: یا امیرالمؤمنین! امروز روز نوروز است.

«فَقَالَ ع اصْنَعُوا لَنَا كُلَّ يَوْمٍ نَيْرُوزًا»

امیرالمؤمنین فرمود: هر روزتان نوروز باد.

من لا یحضره الفقیه، نویسنده: ابن بابویه، محمد بن علی، محقق / مصحح: غفاری، علی اکبر، ج 3، ص 300، ح 4073

این فرموده امیرالمؤمنین را می‌توان دو جور معنا کرد. معنای اول این است که بگوییم هر روزتان نوروز باد. البته رسم است و این عبارت زبانه‌عام و خاص است که می‌گویند: هر روزتان نوروز باد!

معنای دوم این است که شاید حضرت فرموده باشند شما هر روز را نوروز قرار بدهید و برای ما هدیه بیاورید.

یکی از ویژگی‌های عید نوروز هدیه‌ها و عیدی‌هایی است که بزرگان به فرزندان و منسوبین و دوستانشان می‌دهند و مایه خوشحالی آنها را فراهم می‌کنند. این یکی از نعمت‌های الهی است که در عید نوروز این هدایا میان مردم ردوبدل می‌شود.

مجری:

حاج آقا ما هم به همین روایت احتجاج کنیم و عیدی از شما طلب کنیم و این یادمان باشد زرنگی‌های پای منبر حاج آقا را هم برداشت کنیم. اگر به جایی رفتیم و اهل علم بودند، حواسمان به این باشد تا شاید بتوانیم از بزرگان عیدی بگیریم.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

این عبارتی است که امیرالمؤمنین می‌فرمایند: «اصْغُوا لَنَا كُلَّ يَوْمٍ تَبْرُوزًا». البته عکس این قضیه هم می‌تواند اتفاق بیفتد، زیرا مردم برای امیرالمؤمنین هدیه بردند!

آقایان وقتی به دیدار علما می‌روند، باید از شیعیان امیرالمؤمنین تبعیت کنند و برای علما هدیه ببرند.

مجری:

حاج آقا ما که ادعایی نداشتیم!

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

روایت این را می‌گوید. «اصْغُوا لَنَا كُلَّ يَوْمٍ تَبْرُوزًا». شاید امیرالمؤمنین فرموده باشند: شما که نوروز را عید قرار دادید و برای ما هدیه آوردید، هر روز را عید قرار دهید و برای ما هدیه بیاورید.

باید در این زمینه قدری دقت کرد، مخصوصاً الآن که ایام عید هم هست. نقل کرده‌اند شخصی امتحان رانندگی می‌داد. افسر از او پرسید: وقتی در حال رفتن هستی و یک مرتبه در وسط خیابان یک عابری بود، بوق می‌زنی یا چراغ می‌دهی؟!

شخص گفت: برف پاک کن را روشن می‌کنم. افسر پرسید: برای چه؟! شخص گفت: به جهت اینکه علامت دهم یا اینطرف برو یا آنطرف برو!!

روایت دیگری را «مرحوم نوری» در کتاب «مستدرک الوسائل» آورده است که بازهم از امیرالمؤمنین است. حضرت فرمود:

«الْيَوْمَ لَنَا عِيدٌ»

امروز برای ما عید است.

امیرالمؤمنین عید نوروز را با تعبیر «لَنَا» عید شیعه قرار داده است و این بسیار مهم است.

«وَعَدَا لَنَا عِيدٌ وَ كُلُّ يَوْمٍ لَا نَعْصِي اللَّهَ فِيهِ فَهُوَ لَنَا عِيدٌ»

هر روزی که انسان در آن روز گناه نکند و معصیت به جای نیاورد، آن روز برای او عید است.

مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، نویسنده: نوری، حسین بن محمد تقی، محقق /
مصحح: مؤسسة آل البيت عليهم السلام، ج 6، ص 154، ح 6679

عید تنها مربوط به عید غدیر و عید فطر و عید نوروز نیست. اگر بیست و چهار ساعت از عمر یک انسان بگذرد و گناه نکند، آن روز را باید عید بگیرد.

یکی از راه‌های رسیدن به الله، ترک گناه است. «مرحوم قاضی (رضوان الله تعالی علیه)» می‌گوید: کسی که می‌خواهد به مقامات بالا و کمالات برسد، هرگونه گناه و معصیت پاپیچ او می‌شود و زنجیر به پای او می‌زند و مانع می‌شود به طرف کمالات برود.

بنابراین امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرماید: روزی که ما در آن گناه نکنیم، آن روز برای ما نوروز است.

«مرحوم ابن فهد حلی» (رضوان الله تعالی علیه) یکی از فقهای بزرگ شیعه کتابی به نام «المهذب البارع» دارند که یکی از کتاب‌های فقهی است.

معمولاً بزرگان و مراجع ما در درس خارج به این کتاب استناد می‌کنند و نظرات «مرحوم ابن فهد حلی» نظرات قابل توجه فقها و بزرگان ماست.

در این کتاب روایتی از «معلی بن خنیس» نقل شده است. البته ما در رابطه با «معلی بن خنیس» مطالبی عرض خواهیم کرد. ایشان از قول حضرت امام صادق (سلام الله علیه) نقل می‌کند که حضرت فرمود:

«إن يوم النوروز، هو اليوم الذي أخذ فيه النبي لأمير المؤمنين العهد بغدير خم»

روز نوروز، روزی بود که پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) برای امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) در غدیر خم بیعت گرفتند.

«فأقروا له بالولاية»

و مردم همگی به ولایت امیرالمؤمنین اقرار کردند.

«فطوبى لمن ثبت عليها»

خوشا به حال کسانی که بر ولایت امیرالمؤمنین ثابت قدم ماندند.

«والويل لمن نكثها»

و وای بر کسانی که این بیعت را شکستند.

المهذب البارع، نویسنده: ابن فهد الحلی، تحقیق: الشیخ مجتبی العراقی، ناشر: مؤسسة النشر الإسلامی التابعة لجماعة المدرسين بقم المشرفة؛ ج 1، ص 194، باب زیادة

«علامه مجلسی» در کتاب «بحارالانوار» جلد 56 صفحه 92 روایت مفصلی را نقل می‌کند. «مرحوم شیخ حر عاملی» در کتاب «وسائل الشیعه» جلد 8 صفحه 173 همین روایت را نقل می‌کند.

روایت بازهم از «معلى بن خنيس» است. ایشان نقل می‌کند که خدمت امام صادق (علیه السلام) مشرف شدم در حالی که روز نوروز بود. حضرت به من فرمودند:

«أَتَعْرِفُ هَذَا الْيَوْمَ»

آیا این روز را می‌شناسی؟

«قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ هَذَا يَوْمٌ تُعَظَّمُهُ الْعَجَمُ وَ تَتَهَادَى فِيهِ»

من گفتم: فدایتان شوم! این روزی است که فارس‌ها خیلی آن را تعظیم می‌کنند و به آن احترام می‌گذارند.

ایشان نقل کرد که عجم‌ها در این روز به همدیگر هدایایی می‌دهند، با همدیگر رفت و آمد می‌کنند و جشن می‌گیرند.

«فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقُ ع وَ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ الَّذِي بِمَكَّةَ مَا هَذَا إِلَّا لِأَمْرِ قَدِيمٍ أُفْسِرُهُ لَكَ حَتَّى تَفْهَمَهُ»

امام صادق فرمودند: قسم به بیت الله الحرام این قضیه ربطی به فارس ندارد، بلکه امری قدیمی است که برای تو روشن می‌کنم.

«قُلْتُ يَا سَيِّدِي إِنَّ عِلْمَ هَذَا مِنْ عِنْدِكَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ يَعِيشَ أَمْوَاتِي وَ تَمُوتَ أَعْدَائِي»

من گفتم: مولای من! دانستن این مطلب به برکت شما محبوب‌تر است نزد من از آنکه مردگان من زنده شوند و دشمنانم بمیرند.

«فَقَالَ يَا مُعَلَّى إِنَّ يَوْمَ النَّيْرُوزِ هُوَ الْيَوْمُ الَّذِي أَخَذَ اللَّهُ فِيهِ مَوَاقِيقَ الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَ لَا يَشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً»

حضرت فرمود: یا معلی! روز عید نوروز روزی است که خداوند از همه بندگان عهد و پیمان گرفت تا او را به یگانگی بپرستند.

بنابراین روز اوست که قرآن کریم می‌فرماید:

(أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ)

آیا من پروردگار شما نیستم؟! گفتند آری.

سوره اعراف (7): آیه 172

هم مصادف با نوروز بود.

«وَ أَنْ يُؤْمِنُوا بِرُسُلِهِ وَ حَجَّهِ وَ أَنْ يُؤْمِنُوا بِالْأَيْمَةِ ع»

و ایمان بیاورند به پیامبران و حجت‌های او بر خلق و امامان و پیشوایان دین و ائمه اطهار.

«وَ هُوَ أَوَّلُ يَوْمٍ طَلَعَتْ فِيهِ الشَّمْسُ وَ هَبَّتْ بِهِ الرِّيحُ وَ خَلِقَتْ فِيهِ زَهْرَةَ الْأَرْضِ»

و این اولین روزی است که در آن آفتاب طلوع کرد و بادهای آبستن کننده درختان وزیده است و گل‌ها و شکوفه‌های زمین آفریده شده است.

«وَ هُوَ الْيَوْمُ الَّذِي اسْتَوَتْ فِيهِ سَفِينَةُ نُوحٍ ع عَلَى الْجُودَى»

و در این روز کشتی حضرت نوح بر کوه جدی قرار گرفت.

زمانی که دنیا را آب فراگرفت، کشتی حضرت نوح سرگردان بود. در روز عید نوروز کشتی حضرت نوح بر کوه جودی لنگر انداخت و آرام گرفت. کسانی که در درون کشتی بودند، بیرون آمدند و نجات پیدا کردند.

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي أَحْيَا اللَّهُ فِيهِ الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ»

در این روز خداوند کسانی را زنده کرد که از دیارشان خارج شدند و از دنیا رفتند. خداوند دستور داد این افراد بمیرند و سپس زنده شوند.

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي نَزَلَ فِيهِ جِبْرَائِيلُ عَلَى النَّبِيِّ ص»

در این روز بود که جبرئیل بر پیغمبر اکرم نازل گردید.

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي حَمَلَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ ص أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ع عَلَى مَنكِبِهِ حَتَّى رَمَى أَصْنَامَ قُرَيْشٍ مِنْ فَوْقِ الْبَيْتِ الْحَرَامِ فَهَشَمَهَا وَكَذَلِكَ إِبْرَاهِيمُ ع»

در این روز بود که امیرالمؤمنین بر بالای دوش پیغمبر اکرم قرار گرفت و تمام بت‌های قریش را سرنگون کرد و در همین روز بود که حضرت ابراهیم بت‌ها را شکست.

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي أَمَرَ النَّبِيُّ ص أَصْحَابَهُ أَنْ يَتَابِعُوا عَلِيًّا ع بِأَمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ»

در این روز بود که پیغمبر اکرم به مردم دستور داد تا با علی بن ابی طالب به عنوان امیرالمؤمنین بیعت کنند.

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي وَجَّهَ النَّبِيُّ ص عَلِيًّا ع إِلَى وَادِي الْحِنِّ بِأَخْذِ عَلَيْهِمُ التَّبِيعَةَ لَهُ»

سپس می‌فرماید:

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي بُويعَ لِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ع فِيهِ التَّبِيعَةُ الثَّانِيَةَ»

در این روز بود که خلافت به امیرالمؤمنین بازگشت و برای بار دوم مردم با حضرت بیعت کردند.

این قضایا دارای یک رمز و رموزی است.

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي ظَفَرَ فِيهِ بِأَهْلِ النَّهْرَوَانِ وَ قَتَلَ ذَا التُّدِيَةَ»

در این روز بود که علی بن ابی طالب در نهروان پیروز شد و ذا التدیة را به قتل رساند.

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي يَطْهَرُ فِيهِ قَائِمَنَا وَوَلَاةُ الْأَمْرِ»

در این روز است که قائم آل محمد حضرت صاحب الزمان ظهور خواهند کرد.

«وَهُوَ الْيَوْمُ الَّذِي يَطْفَرُ فِيهِ قَائِمَنَا بِالْذَّجَالِ فَيَصْلِيهِ عَلَى كِنَاسَةِ الْكُوفَةِ»

در این روز است که حضرت ولی عصر بر دجال پیروز می‌شود و او را در یکی از محله‌های کوفه به دار می‌آویزد.

«وَمَا مِنْ يَوْمٍ نَبْرُوزٍ إِلَّا وَنَحْنُ نَتَوَقَّعُ فِيهِ الْفَرَجَ»

هیچ روز نوروزی نیست که ما از خداوند انتظار فرج مهدی آل محمد را نداشته باشیم.

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج 56، ص 92، ج 1، باب 22 یوم النبروز و تعیینه

نکته‌ای که در اینجا هست که حضرتعالی قبلاً هم به آن اشاره داشتید، این است که بعضی افراد در رابطه با «معلی بن خنیس» اشکال می‌کنند.

مجری:

حاج آقا عذرخواهی می‌کنم به جهت اینکه فرمایش حضرتعالی تثبیت شود، بنده این مناسبت را در تقویم جستجو کردم و عبارت "تقویم هجری قمری + سال دهم + ماه ذی الحجه + روز هجدهم" را جستجو کردم.

افضل الأعیاد همین یک فاکتور برای ما کافی است، به جهت اینکه تمام مناسبت‌های بافضیلت در روز غدیر خم باشد.

در نتیجه جستجو آمده است: "پنج شنبه هجده ذی الحجه سال دهم برابر است با بیست و هشتم اسفند سال دهم هجری شمسی." این بدان معناست که فردای آن عید نوروز بوده است.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

بله، معمولاً یکی دو روز اختلاف وجود دارد.

مجری:

بله، در ایام نوروز بوده است. به عنوان مثال بسیاری از مواقع بیست و نهم اسفند عید نوروز می‌شود. دلالت روایت را خودتان هم می‌توانید چک کنید.

در آن زمان ابزار تقویم شناسی نبود، اما دلالت برای کاملاً برای ما روشن است و خود می‌تواند بیانگر یک واقعیت و یک حقیقت باشد. ما در خدمت حضرتعالی هستیم.

ترجمه «معلی بن خنیس» از دیدگاه مرحوم آیت الله خوئی!

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

یکی از مباحثی که بعضی افراد در اینجا مطرح می‌کنند، نسبت به «معلی بن خنیس» است. مرحوم آیت الله العظمی خوئی در کتاب «معجم رجال الحدیث» جلد 19 صفحه 268 می‌نویسند:

«والذی تحصل لنا مما تقدم»

ایشان ادله تضعیف و توثیق «معلی بن خنیس» و اقوال علما و دیگران را در این زمینه نقل می‌کند. امروز فرمایش آیت الله العظمی خوئی در رجال فصل الخطاب است. ایشان می‌نویسد:

«والذی تحصل لنا مما تقدم أن الرجل جلیل القدر ومن خالصی شیعة أبی عبد الله»

طبق نظر ایشان «معلی بن خنیس» انسانی جلیل القدر و یکی از شیعیان خالص امام صادق است.

«فإن الروایات فی مدحه متضافرة»

و روایات متعدد در مدح و فضیلت او داریم.

«علی أن جملة منها صحاح كما مر»

تعدادی از روایاتی که در مدح معلی بن خنیس است، صحیح است.

«وفیها التصریح بأنه کان من أهل الجنة»

در بعضی از روایات به صراحت آمده است معلی بن خنیس از اهل بهشت است.

ایشان در نهایت می‌نویسد:

«ومقتضى ذلك أنه کان رجلاً صدوقاً»

مقتضای این روایات این است که ایشان شخصی راستگو و صادق بود.

معجم رجال الحديث، نویسنده: السید الخوئی، ج 19، ص 268، ح 12525

بعضی افراد ملالغتی هستند و تلاش می‌کنند به نوعی از صحت روایت ایراد بگیرند، اما حرف‌هایشان هیچ ارزشی ندارد.

ما از همه عزیزان تقاضا داریم وقتی به اینطور مباحث می‌رسند، به ایرادات دقت نکنند. به عنوان مثال در رابطه با «زراره» اگر دو یا سه روایت در مذمت او هست، روایات زیادی در مدح او وجود دارد.

راویان دیگری مانند «محمد بن مسلم» و «صفوان بن یحیی» و «احمد بن بزندی» و «ابن ابی عمیر» هم ثقه هستند.

آقایان قدری دقت کنند تا از میان تمامی روایاتی که در رابطه با این راویان هست تنها روایاتی که در مذمتشان هست را ملاک قرار دهند و در میان مردم نقل کنند. این کارها درست نیست.

ما می‌بینیم بعضی از کارشناسان وهابی در شبکه‌هایشان تمامی مسائل را کنار می‌گذارند و اگر روایت ضعیفی در جایی نقل شده است به عنوان جوک نقل می‌کنند و به آن می‌خندند. این افراد تصور می‌کنند فتح الفتوح انجام دادند.

به جهت اینکه ایام عید هست و کلمه جوک به میان آمد، مطلبی نقل می‌کنیم تا بینندگان عزیز ما خوشحال شوند.

نقل شده است شخصی بود که برای رشتی‌ها، آذری‌ها، لرها و اصفهانی‌ها جوک می‌گفت. از قضا این شخص به مکه رفت. او در مکه پرده کعبه را گرفته بود و می‌گفت: هرچه تا به حال برای قبائل جوک گفتم توبه می‌کنم و دیگر بعد از این نخواهم گفت.

در همین حین بود که دید آقای دست بر شانه‌اش زد و گفت: قبله کدام طرف است؟ او گفت: خدایا جوک که نه، اما خاطره که می‌توانم تعریف کنم!!

حال بعضی افراد کارشان این است که چیزی را مطرح کنند و خیلی هم از این قضیه خوشحال هستند.

به عنوان مثال «قفاری» با آن عظمت که استاد دانشگاه است و شخصیت برجسته عربستان سعودی است، اگر یکی دو روایت در مذمت روات شیعه پیدا می‌کند آن را هو می‌کند گویا تمام دنیا را به او داده‌اند.

ایشان یا افراد دیگری همچون «عبدالرحمن دمشقیه» یا «احسان الهی ظهیر» وقتی یک روایت ضعیف از یکی از روایات پیدا می‌کنند، به عنوان یک جوک درست می‌کنند و در سخنرانی‌ها یا کتاب‌ها مطرح می‌کنند و اظهار شادمانی می‌کنند.

آن‌ها ادعا می‌کنند که روایت شیعه چنین است و ائمه اطهار خود نسبت به آن‌ها چنین و چنان گفته‌اند. در رابطه با «معلی بن خنیس» فرمایش آیت الله العظمی خوئی برای ما فصل الخطاب است. وقتی ایشان در خصوص «معلی بن خنیس» می‌فرماید:

«والذی تحصل لنا مما تقدم أن الرجل جلیل القدر ومن خالصی شیعة أبی عبد الله»

و:

«وفیها التصریح بأنه کان من أهل الجنة»

و:

«ومقتضی ذلك أنه کان رجلاً صدوقاً»

دیگر گمان نمی‌کنم بالاتر از این دلیلی بر صداقت و وثاقت او پیدا کنیم.

مجری:

الحمد لله، بسیار خوب. زیبا، عالی و مستند و مستدل مثل همیشه استفاده کردیم. مخصوصاً اینکه متناسب با همین ایام و همین امروز که روز یکم فروردین ماه است و در شروع سال هستیم، این سخنان عالمانه را شنیدیم.

ما با شنیدن این سخنان توانستیم پاسخگوی وهابیت و وهابی زده‌ها باشیم. همچنین ممکن است بعضی افراد احساس کنند که بیشتر از بقیه می‌خواهند مقدس مآبی دریاورند.

الآن کاملاً برای ما روشن شد نظر امثال آیت الله العظمی خوئی نسبت به این راویان چیست. به قول حضرت استاد این بیانات برای ما فصل الخطاب هست.

سؤالات دیگری هم راجع به نوروز داشتیم، اما ان شاء الله یک میان برنامه بینیم. حتماً همراه ما باشید، ان شاء الله در ادامه برنامه هم از محضر استاد نهایت بهره مندی و استفاده را خواهیم برد.

عرض سلام مجدد خدمت همه شما بینندگان عزیز و ارجمند «شبکه جهانی حضرت ولی عصر».

بازهم شروع سال جدید شمسی را خدمت هم شما شادباش عرض می‌کنیم. ان شاءالله که برای همه شما بینندگان عزیز و ارجمند سالی سرشار از موفقیت و همراه با عنایات خاصه حضرت ولی عصر صاحب الزمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) باشد.

عزیزانی که همراه برنامه بودند، مطلع هستند که ما بحثمان را با همین رویکرد نوروزی آغاز کردیم و بررسی کردیم تا ببینیم که آیا اصلاً روز نوروز و صله رحمی که انجام می‌شود و مردم شادی می‌کنند و هدایایی برای هم می‌برند، جایگاهی دارد یا خیر.

حضرت استاد چقدر زیبا در قالب روایات بیان فرمودند و دیدیم که عید نوروز تنها نوروز نیست، بلکه سرشار از اعیاد مختلف است که افضل الأعیاد در دل آنها هست. ما ده عید را لیست کردیم و چیزهایی که در روز نوروز آغاز شده بود را دیدیم.

ان شاءالله چشم به راه هستیم تا بهترین عیدی ما ظهور حضرت ولی عصر هم در عید نوروز باشد. در روایات آمده است که چشم انتظار باشید تا فرج حضرت مهدی در روز نوروز باشد.

ان شاءالله که در همین سال زودترین موقعی که خودمان هم انتظار آن را داریم می‌کشیم و جزو اعوان و انصار حضرت قرار بگیریم چنین امری واقع شود و جهان به نور شریف حضرت منور شود.

سؤال بعدی که قصد داشتیم از حضرت استاد بپرسیم و عزیزان هم مطلع هستند این است که بالاخره ما در راستای بحث‌هایی که انجام می‌دهیم نظر فقها بسیار برای ما در مسائل مهم است.

نظر فقهای بزرگ شیعه، نسبت به «عید نوروز»!

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

در رابطه با فقها اگر بخواهیم وارد شویم، مسئله بسیار مفصل است. بنده به یکی دو مورد اشاره می‌کنم. همانطور که عرض کردیم «مرحوم ابن فهد حلی» یکی از فقهای شیعه و متوفای 841 هجری است.

ایشان که معاصر «مرحوم شهید اول» بوده است، کتابی به نام «المهذب البارع» دارد که یکی از کتب فقهی مهم شیعه است. ایشان در جلد اول صفحه 191 وقتی به نوروز می‌رسند، می‌گویند:

«یوم النیروز یوم جلیل القدر»

المهذب البارع، نویسنده: ابن فهد الحلی، ج 1، ص 191، باب تنبیه

ایشان در ادامه مفصل روایات و مسائلی در این زمینه نقل می‌کند و از «علامه حلی» و دیگران مطالبی را مطرح می‌کند و مفصل صحبت می‌کند.

«صاحب جواهر» هم جایگاه رفیعی نزد شیعیان دارد، به طوری که درس‌های خارج بزرگان ما با محوریت کتاب «جواهر الکلام» است. ایشان که متوفای 1266 هجری قمری است، چندین صفحه در این کتاب در رابطه با نوروز صحبت کردند.

دوستان به کتاب «جواهر الکلام» جلد پنجم صفحه 41 مراجعه کنند. ایشان در آنجا چندین صفحه بحث کرده است و در رابطه با غسل روز نوروز مطالبی بیان کرده است.

ایشان می‌نویسد: غسل روز نوروز یکی از مستحبات است و من ندیدم کسی مخالف با استحباب غسل روز نوروز باشد.

«لخبر المعلى بن خنيس عن الصادق (عليه السلام)»

ایشان به روایت «معلى بن خنيس» از «مصباح المتهدد» اثر «مرحوم شيخ طوسی» استناد می‌کند. دوستان می‌توانند به کتاب «مصباح المتهدد» صفحه 790 مراجعه کنند.

«مرحوم صاحب وسائل» هم در کتاب «وسائل الشیعه» جلد هشتم صفحه 172 در این خصوص بحث می‌کنند و بیان می‌کنند که عید نوروز چه اعمالی از جمله غسل دارد آورده است.

«مرحوم صاحب جواهر» باز هم می‌فرماید: ما در خبر دیگری از «معلى بن خنيس» داریم که «ابن فهد حلی» در کتاب «مهدب البارع» آورده و مفصل است.

ایشان می‌نویسد: در این روز با امیرالمؤمنین بیعت کردند. در این روز حضرت در نهروان پیروز شد و «ذو النديه» که یکی از سرکردگان خوارج بود را به قتل رساند.

این روز، روز ظهور حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) است و روزی است که دجال به دست حضرت ولی عصر کشته می‌شود. «مرحوم صاحب جواهر» روایتی که ما عرض کردیم را می‌آورد و می‌نویسد:

«وما من يوم النيروز إلا ونحن نتوقع فيه الفرج»

هیچ روز نوروزی نیست، جز اینکه ما در آن روز انتظار ظهور فرج حضرت ولی عصر را توقع داریم.

ایشان در کتاب «مناقب» مطالبی را از قول «ابن شهر آشوب» نقل می‌کند و مفصل مطالبی را در رابطه با فضیلت روز نوروز می‌آورد.

«مرحوم علامه مجلسی» در کتاب «بحارالانوار» جلد 48 صفحه 108 همین روایت را نقل می‌کند. ایشان در ادامه مسائل ماه قمری را مطرح می‌کند و در پایان می‌نویسد:

«ویؤیده مع ذلک ما یومی إلیه خبر المعلی بن خنیس»

در روایت معلی بن خنیس آمده است که امروز روزی است که رسول اکرم از مردم برای ولایت امیرالمؤمنین پیمان گرفت. ایشان در ادامه می‌نویسد: ظاهر قضیه این است که آن سال کیسه و بیست و نه روز بوده است.

«فإنه علی ما قیل قد حسب ذلک فوافق نزول الشمس بالحمل فی التاسع عشر من ذی الحجة علی حساب التقویم»

جواهر الکلام، نویسنده: الشیخ الجواهری، تحقیق : تحقیق وتعلیق : الشیخ عباس القوچانی، ناشر : دار الکتب الإسلامیة - طهران، ج 5، ص 41، باب استحباب الغسل یوم النیروز

ایشان این مباحث را مطرح می‌کند و حساب و کتابی دستی انجام می‌دهد. در آن زمان امکاناتی نظیر کامپیوتر و موبایل نبود.

روایتی آمده است که از آیت الله العظمی خوئی سؤال کردند در رابطه با اعمالی که نسبت به روز عید نوروز هست، نظیر شما چیست. ایشان در جواب فرمودند:

«لا بأس بالاتیان بالأعمال المذكورة رجاء، والله العالم»

صراط النجاة (تعلیق المیرزا التبریزی)، نویسنده: السید الخوئی، ج 2، ص 427، س 1331

«رجاء» به این معناست که هیچ اشکالی ندارد اعمال را انجام بدهند. در این کتاب هم فتاوی آیت الله العظمی خوئی و هم فتاوی آیت الله العظمی شیخ جواد تبریزی است.

همچنین از آیت الله العظمی سیستانی استفتاء کردند که بعضی افراد می‌گویند روز عید نوروز بدعت است. ایشان در جواب فرمود: هرگز این روز بدعت نیست و می‌توان اعمال را به قصد رجاء انجام داد.

البته حرف در این زمینه خیلی زیاد است، اما ما برای رعایت اختصار به همین مقدار اکتفا می‌کنیم.

نکته‌ای را هم فراموش کردم عرض کنم. «علامه حلی» در کتاب «منتهی» چاپ قدیم جلد اول صفحه 130 تمام اعمال عید نوروز را بیان می‌کند.

«مرحوم علامه حلی» متوفای 726 هجری قمری است و در حقیقت مرز میان متقدمین و متأخرین است. استاد بزرگوار ایشان «مرحوم محقق حلی» متوفای 676 هجری است. «نووی» عالم اهل سنت هم در همان سال از دنیا رفته است.

ایشان هم در آنجا بحث مستحبات شب عید فطر را مطرح می‌کند و می‌گوید: در روز عید نوروز هم غسل کردن مستحب است.

مجری:

بسیار خوب، بسیار زیبا بود. علما علاوه بر اینکه این مطالب را تأیید کردند، بلکه اعمال را هم آوردند و این برای ما گویاست که مطلب از چه قرار است.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

ایشان اعمال را به صورت مستحب آوردند و بر استحباب اعمال صحه گذاشتند

مجری:

بسیار خوب، خیلی ممنونم. حضرت استاد بسیار از محضرتان استفاده کردیم. حال به سراغ تماس‌های عزیزان بیننده برویم. عزیزانی که سؤال پرسیدند، سؤالشان را مطرح می‌کنیم و ببینیم تا چه مقدار می‌توانیم پاسخگوی شما عزیزان باشیم.

تماس بینندگان برنامه:

جناب آقای بازیار از یاسوج پشت خط هستند. آقای بازیار در خدمت شما هستیم، بفرمایید:

بیننده (آقای بازیار از یاسوج - شیعه):

بسم الله الرحمن الرحيم. با عرض سلام خدمت حضرتعالی.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

سلام علیکم. آقای بازیار شغل حضرتعالی چیست؟ تحلیل‌های شما بسیار تحلیل‌های زیبا و قابل تقدیر است.

بیننده:

بنده خدمت حضرتعالی درس پس می‌دهم. حضرت استاد بنده مهندس هستم، اما مهندسی ضمن این شغل است. بنده حافظ کل قرآن کریم هستم و به کارهای قرآنی بسیار علاقه دارم.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

بنده تصور کردم شما روحانی یا استاد دانشگاه هستید.

مجری:

احسنتم، ماشاءالله. این فضل حضرتعالی چندین برابر می‌شود.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

واقعاً ما لذت می‌بریم از تحلیل‌ها و نگاه‌های عالمانه‌ای که نسبت به معارف دارید. ان شاءالله خداوند به شما جزای خیر عنایت کند. ما در خدمت شما هستیم.

بیننده:

خیلی ممنون، خواهش می‌کنم. بنده می‌خواستم عرض ادب داشته باشم خدمت حضرتعالی و بینندگان محترم و عرض تبریک به مناسبت سال نو.

تحلیل زیبای یک بیننده، از آیه 180 سوره مبارکه اعراف!

بنده در جلسه قبل خدمت شما مطلبی گفتم. آخر جلسه به دلیل اینکه وقت نشد، در مورد آیه 180 سوره مبارکه اعراف بسیار کوتاه صحبت کردم. بنده می‌خواستم اگر ممکن است در این مورد توضیح کوتاهی بدهم.

مجری:

در خدمت شما هستیم، استفاده می‌کنیم.

بیننده:

حضرت استاد روایت بسیار زیبایی از کتاب «کافی شریف» فرمودند و بنده هم می‌خواستم به همین مسئله اشاره کنم.

البته بنده به جهت اینکه در خصوص بحث‌های روایی کمتر کار کردم در این زمینه آشنایی مختصری دارم، اما اگر امکان داشته باشد می‌خواهم این مطالب را از قرآن کریم بیان کنم. آشنایی بنده با قرآن کریم نسبت به بحث‌های روایی بیشتر است.

طبق حدیث ثقلین ما قبلاً بحث کردیم و بیان کردیم که قرآن کریم و اهلیت عدل و همتای همدیگر هستند. به همین خاطر هر روایت صحیحی که از اهلیت در منابع صحیح ما هست، کدهای قرآنی دارد. همانطور که حضرت استاد از قول امام صادق فرمودند: ما اسماء الحسنی هستیم. در روایت دیگر آمده است:

«وَنَحْنُ كَلِمَاتُ اللَّهِ»

بحار الأنوار، نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج 10، ص 389، ج 1

همچنین امیرالمؤمنین (سلام الله علیه) می‌فرماید:

«مَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ آيَةٌ هِيَ أَكْبَرُ مِنِّي وَلَا لِلَّهِ مِنْ نَبَأٍ أَكْبَرُ مِنِّي»

الکافی، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج 1، ص 207، ج 3

مراد از فرمایش امیرالمؤمنین این است که من آیه کبرای الهی هستم. این مطالب کدهای قرآنی دارد. بنده گفتم در سوره مبارکه نساء آیه 171 آمده است که حضرت عیسی با لفظ:

(إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ)

مسیح عیسی بن مریم فقط فرستاده خدا و کلمه (و مخلوق) او است، که او را به مریم القا نمود.

سوره نساء (4): آیه 171

توصیف شده است و در سوره مبارکه توبه آیه 40؛

(وَ كَلِمَةً اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا)

و سخن خدا (و آئین او) بالا (و پیروز) است.

سوره توبه (9): آیه 40

آمده است که درباره پیغمبر اکرم وارد شده است. همچنین امیرالمؤمنین به دلیل اینکه نفس پیغمبر اکرم هستند و به تبع ایشان ائمه اطهار کلمات الله هستند. کلمات الله همان اسماء الله است.

حال یکی از مسائلی که آیه 180 از سوره مبارکه اعراف می‌خواهد مطرح کند، این است که می‌فرمایند:

(وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا)

و برای خدا نامهای نیکی است خدا را با آن بخوانید.

حال اینکه بنده گفتم «فادعوها» نیاز به توضیح دارد و می‌خواهم قدری در این خصوص توضیح بدهم. با این توضیحات مشخص می‌شود مبانی شیعه چقدر مبانی حق و دقیقی است و دقیقاً برگرفته از قرآن است.

وهابیت و دیگر افراد که مخالف شیعه هستند، می‌گویند که بحث توسل و بحث شفاعت نعوذ بالله شرک است و شیعیان کار شرک انجام می‌دهند. اتفاقاً این آیه شریفه می‌فرماید که اصلاً اینطور نیست. بحث توسل به ائمه اطهار که اسماء الله و مظهر جامع اسماء و صفات الهی است، بحث وسیله و عبادت الهی است.

به این معنا که می‌فرمایند: (فَادْعُوهُ). (فَادْعُوهُ) در معنای جامع به معنای «فَاعْبُدُوهُ» است. این بدان معناست که این افراد به واسطه این اسماء خداوند را عبادت می‌کنند.

آیه «فادعوها» نفرموده است که فرض کنیم شیعیان ائمه اطهار را عبادت می‌کنند. شیعیان ائمه اطهار که مظهر صفات الهی و مظهر جامع اسم اعظم هستند را به جهت رسیدن به کنه عبادت الهی واسطه قرار می‌دهند.

مجری:

احسنتم، بسیار ظریف و لطف بیان کردید.

بیننده:

بله. نکته دیگری هم کوتاه بگویم. حال در مقابل این کسانی که؛

(يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ)

آنها را که در اسماء خدا تحریف می‌کنند.

هستند باید جواب بدهند، زیرا؛

(سَيَجْزُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ)

آنان به زودی جزای اعمالی را که انجام می‌دادند می‌بینند.

سوره اعراف (7): آیه 180

کسانی که دشمن اهل بیت هستند باید فکری به حال خودشان کنند، زیرا مورد عتاب و عقاب الهی قرار می‌گیرند. نکته بعد در برابر این بحث سوره مبارکه یوسف و سوره مبارکه نجم می‌فرماید:

(أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ)

به من خبر دهید آیا بت‌های "لات" و "عزی".

(وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ)

و "منات" که سومین آنها است (دختران خدا هستند)؟!

(أَلَكُمْ الذَّكَرُ وَ لَهَا الْأُنثَىٰ)

آیا سهم شما پسر است و سهم او دختر؟ (در حالی که به زعم شما دختران کم‌ارزش‌تر از پسرانند).

(تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ)

در این صورت این تقسیمی است غیر عادلانه!

قرآن کریم اسم بت‌ها را می‌آورد و در ادامه می‌فرماید:

(إِنَّ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ)

این‌ها فقط نام‌هایی است که شما و پدرانتان بر آنها گذاشته‌اید.

سوره نجم (53): آیات 19 – 23

در آیه 23 به صراحت آمده است که اینها هم اسماء هستند، اما اسماء بی مسما هستند که خداوند عالم دلیل نازل نکرده است. قرآن کریم در سوره مبارکه یوسف آیه 40 می‌فرماید:

(مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ)

این معبودهایی را که غیر از خدا می‌پرستید چیزی جز اسمهای (بی‌مسما) که شما و پدرانتان آنها را خدا نامیده‌اید نیست.

سوره یوسف (12): آیه 40

آیه شریفه به صراحت می‌فرماید که شما دارید این بت‌ها را عبادت می‌کنید. در مقابل آیه 180 از سوره مبارکه اعراف می‌فرماید: شما این اسماء الهی که مسمایشان خدا هستند و نشانه و آیات الهی هستند را عبادت می‌کنید.

همچنانکه امیرالمؤمنین فرمودند: من آیه کبری و نشانه بزرگ الهی هستم. کسانی که به دنبال اسماء هستند و قرآن کریم هم می‌فرماید: **(سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ)** که همان بت‌ها هستند، در واقع اینها را عبادت می‌کنند. آنها مشرک هستند!

در حقیقت وهابی‌ها و افرادی که این حرف‌ها را می‌زنند، اصلاً معنای شرک را نفهمیده‌اند و باید در معرفت‌شناسی و علوم قرآنی خودشان یک بازنگری داشته باشند.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

ان شاء الله موفق و مؤید باشید، خداوند جزای خیر به شما عنایت کند.

بیننده:

سلامت باشید، متشکرم.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

بنده در رابطه با فرمایشی که داشتید که امیرالمؤمنین فرمود: **«وَ تَحْنُ كَلِمَاتُ اللَّهِ الَّتِي لَا تَنْفَعُ وَ لَا تُذَرَكُ فَصَائِلُنَا»** مطلبی بیان کنم.

یکی از توفیقاتی که ما داشتیم، این بود که «موسوعه امام جواد»، «موسوعه امام هادی»، «موسوعه امام حسن عسکری»، «موسوعه امام رضا» و «موسوعه امام کاظم» را مفصل نوشتیم.

در «موسوعه امام هادی» این روایت را در جلد دوم صفحه 92 نوشتیم. امام هادی (علیه السلام) می‌فرمایند:

«ونحن الكلمات ألتى لا تدرک فضائلنا ولا تستقصى»

ما آن کلمات الهی هستیم که فضائل ما برای بشریت قابل درک و قابل استقصاء نیست.

موسوعة الإمام الهادی (ع)، نویسنده: مؤسسه ولی العصر (عج) للدراسات الإسلامية، ج 2، ص 92، ح 1

این روایت همچنین در کتاب «اختصاص» اثر «شیخ مفید» صفحه 94 و کتاب «الإحتجاج» اثر «طبرسی» جلد 2 صفحه 259 آمده است. عزیزان ما باید متوجه شوند «وَنَحْنُ كَلِمَاتُ اللَّهِ» یا روایت:

«نَحْنُ وَ اللَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى»

به خدا سوگند اسماء حسناى الهی ما هستیم.

الكافی، نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب، محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج 1، ص 144، ح 4

تعبیراتی است که در روایات ما آمده است و بزرگان ما به این صراحت دارند. امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) در کتاب «مصباح الهدایة» مطالبی دارند که بنده احساس می‌کنم در حد توانشان حق مطلب را ادا کردند.

بنده در عمرم کتابی در مقام ائمه اطهار و عظمت و جایگاه ائمه اطهار به زیبایی کتاب «مصباح الهدایة» اثر امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) ندیدم.

در طول این چهارده قرن کسی همانند ایشان در رابطه با مقامات والای اهل بیت (علیهم السلام) سخن نگفته است. مخصوصاً ایشان می‌نویسد: ائمه اطهار اسماء اعظم الهی هستند و رحمان و رحیم تابع آنهاست.

به بیان بهتر رحمانیت حق و رحیمیت حق در عالم هستی به برکت این بزرگواران و تابع اسماء حسنی و اسماء اعظم الهی هستند که ائمه اطهار (علیهم السلام) می‌باشند. آیت الله العظمی خوئی هم در این زمینه می‌فرمایند:

« لاشبهة في ولايتهم على المخلوق باجمعهم كما يظهر من الاخبار لكونهم واسطة في اليجاد وبهم الوجود، و هم السبب في الخلق، إذ لولاهم لما خلق الناس كلهم وانما خلقوا لاجلهم وبهم وجودهم وهم الواسطة في افاضة، بل لهم الولاية التكوينية لمادون الخالق »

مصباح الفقاهة من تقرير بحث الاستاذ الاكبر آية الله العظمى الحاج السيد أبو القاسم الموسوي الخوئي دامت افاضاته لمؤلفه الميرزا محمد علي التوحيدى التبريزي، المطبعة الحيدرية النجف 1374 هـ 1954م، ج6، ص 36

ائمه اطهار بر تمام ما سوى الله به اذن الله تبارك و تعالى ولايت تامه دارند.

بيننده:

احسنت، استفاده كرديم، ان شاءالله خداوند حفظتان كند.

آيت الله دكتور حسيني قزوینی:

خواهش می‌کنم، خداوند به شما جزای خیر بدهد.

بيننده:

موفق باشید، يا على، خدانگهدار.

مجرى:

جناب آقای بازيار خدانگهدار. احسنتم، خيلى ممنون و متشكرم. زمانى كه تعريف و تمجيدهاى حضرت استاد را به همراه داشته باشيد، الحمدلله موفق هستيد و ان شاءالله بر تأييدات شما افزوده شود.

جناب آقای هاشمى از قم پشت خط هستند. آقای هاشمى در خدمت شما هستيم، بفرماييد:

بيننده (آقای هاشمى از قم - شيعه):

عرض سلام و ادب دارم خدمت حاج آقا قزوینی بزرگوار و همچنين خدمت مجرى گرامى آقای مرعشى و بينندگان محترم، اسعد الله أيامكم.

آيت الله دكتور حسيني قزوینی:

سلام عليكم و رحمة الله.

مجری:

علیکم السلام و رحمة الله.

بیننده:

بنده خیلی سریع سؤالم را می‌پرسم و آن اینکه ما در باب نوروز خودمان روایت زیاد داریم و شما هم چند مورد از آنها را بیان کردید.

این قضیه برای ما حل است، اما زمانی که پای مسئله نوروز پیش می‌آید اهل تسنن به یک سری روایاتی استناد می‌کنند که اکثراً جعلی و موقوف است و حجیت ندارد.

اهل سنت به یک روایت استناد می‌کنند که بنده نمی‌دانم چطور باید ضعف این روایت را ثابت کنیم. روایتی در کتاب «سنن أبی داود» و «مستدرک علی الصحیحین» نقل شده است که می‌گوید:

«عن أَنَسٍ قَالَ قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ الْمَدِينَةَ وَلَهُمْ يَوْمَانِ يَلْعَبُونَ فِيهِمَا فَقَالَ مَا هَذَانِ الْيَوْمَانِ قَالُوا كُنَّا نَلْعَبُ فِيهِمَا فِي الْجَاهِلِيَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَبْدَلَكَم بِهِمَا خَيْرًا مِنْهُمَا يَوْمَ الْأَضْحَى وَيَوْمَ الْفِطْرِ»

سنن أبی داود، اسم المؤلف: سليمان بن الأشعث أبو داود السجستاني الأزدي، دار النشر: دار الفكر --، تحقيق: محمد محيي الدين عبد الحميد، ج 1، ص 295، ح 1134

«حاکم نیشابوری» این روایت را می‌آورد و در مورد سند روایت می‌گوید:

«هذا حديث صحيح على شرط مسلم ولم يخرجاه»

المستدرک علی الصحیحین، اسم المؤلف: محمد بن عبدالله أبو عبدالله الحاكم النيسابوري، دار النشر: دار الكتب العلمية - بيروت - 1411 هـ - 1990 م، الطبعة: الأولى، تحقيق: مصطفى عبد القادر عطا، ج 1، ص 434، ح 1091

آنها از این روایت مطلوبیت نوروز را برداشت نمی‌کنند، بلکه می‌خواهند خلاف آن را ثابت کنند. شما چه جوابی به این روایت می‌دهید؟!

بنده بازهم تکرار می‌کنم که مسئله نوروز برای بنده حل است و من هیچ مشکلی با آن ندارم، تنها می‌خواهم ببینم که در برابر اهل تسنن چه جوابی به این روایت بدهیم.

مجری:

ان شاء الله به سؤال شما پاسخ خواهیم داد. آقای هاشمی عزیز از شما تشکر می‌کنیم که از قم همراه ما بودید. آقا محمد مهدی متولی از قزوین پشت خط هستند. آقا محمد مهدی صدایتان را می‌شنویم، بفرمایید:

بیننده (محمد مهدی متولی از قزوین - شیعه):

بسم الله الرحمن الرحيم عرض سلام و ادب و احترام دارم خدمت شما استاد گرامی، مجری محترم و بینندگان عزیز و عید نوروز را خدمت شما تبریک عرض می‌کنم.

مجری:

علیکم السلام و رحمة الله، از شما هم مبارک باشد.

بیننده:

ان شاء الله در این سال که دو نیمه شعبان داریم، با ظهور حضرت ولی عصر شادی‌هایمان تکمیل شود.

مجری:

ان شاء الله، الهی آمین. آقا محمد مهدی در خدمت شما هستیم.

بیننده:

بنده می‌خواستم در مورد اینکه عید غدیر هم در آن زمان مقارن با عید نوروز بوده است، خدمت شما مطلبی عرض کنم.

در کتاب «بحارالانوار» جلد 56 صفحه 92 آورده شده است که روز غدیر خم با نوروز همزمان شده و عید باستانی عجم با عید غدیر پیوند یافت. به همین دلیل توجه ویژه ایرانیان به نوروز می‌تواند یک انگیزه مذهبی هم داشته باشد.

در کتاب «المناقب» جلد 3 صفحه 24 از قول «ابن عباس» نقل می‌کند که در روز غدیر خم پنج عید جمع شد که عبارتند از: روز جمعه، روز غدیر خم، عید یهود و عید نصاری و عید مجوس که منظور همان نوروز است.

مجری:

بسیارخوب، احسنتم، خیلی زیبا بیان کردید. الحمدلله همان مطالبی که انتخاب کردید، مطالبی بود که مرتبط با بحث امروز بود که یک سری از آن هم ذکر شده بود.

عید شما هم مبارک باشد، سال خوبی داشته باشید. ان شاءالله که همه ما از سربازان و پیروان حضرت باشیم و بتوانیم مروج مکتب حق بوده باشیم. آقا محمد مهدی که از قزوین با ما تماس گرفتید از شما تشکر می‌کنم.

سؤالات متنی زیادی هم به دست ما رسیده و عزیزان زیادی هم پشت خط هستند. حال به این سؤالات پاسخ بدهیم و بعد از آن اگر فرصت شد به سراغ سؤالات بعد برویم.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

در رابطه با فرمایش آقای هاشمی روایتی بیان می‌کنم. «حاکم نیشابوری» نقل می‌کند:

«عن أنس قال قدم رسول الله المدينة ولهم يومان يلعبون فيهما»

أنس بن مالك نقل می‌کند که پیغمبر اکرم وارد مدینه شد و دید مردم مشغول بازی هستند.

«فقال ما هذان اليومان»

حضرت فرمود: این دو روز چه روزی است؟

«قالوا يومان كنا نلعب فيهما في الجاهلية»

مردم گفتند: ما در زمان جاهلیت در این دو روز به عنوان عید بازی می‌کردیم.

«فقال رسول الله إن الله قد أبدلكم بهما خيرا منهما يوم الأضحى ويوم الفطر»

المستدرک علی الصحیحین، اسم المؤلف: محمد بن عبدالله أبو عبدالله الحاکم النیسابوری، دار النشر: دار الکتب العلمیة - بیروت - 1411 هـ - 1990 م، الطبعة: الأولى، تحقیق: مصطفی عبد القادر عطا، ج 1، ص 434، ح 1091

اولاً این قضیه مربوط به مردم مدینه است و ارتباطی به ایران ندارد. نوروز متعلق به ایرانی‌هاست و ربطی به زمان جاهلیت ندارد.

آقایانی که از خودشان مطلبی درآورده‌اند که مراد از «یومان» نوروز و مهرجان بوده است، بر گفته خود هیچ دلیلی ندارند و از نزد خود مطلبی نقل می‌کنند.

در روایت آمده است که مردم می گویند: در زمان جاهلیت ما در این دو روز عید می گرفتیم و می رقصیدیم. این چه ربطی به عید نوروز دارد؟!

مجری:

کما اینکه در بعضی اسانید و احادیث وارد شده است که بسیاری از این افراد اصلاً نمی دانستند که نوروز چه روزی هست.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

بله. اصلاً بعد از فتح ایران در زمان خلیفه دوم فهمیدند که نوروز مربوط به ایران هست. این قضیه متعلق به زمان جاهلیت است، نه اینکه مربوط به بعد از آمدن اسلام باشد.

حال در خصوص اینکه این روز چه روزی بوده است، «مسند أحمد بن حنبل» این روایت را آورده است و می گوید:

**«عَنْ أَنَسٍ قَالَ قَدِمَ رَسُولُ اللَّهِ الْمَدِينَةَ وَلَهُمْ يَوْمَانِ يُلْعَبُونَ فِيهِمَا فِي الْجَاهِلِيَةِ فَقَالَ
انَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَدْ أَبْدَلَكُمْ بِهِمَا خَيْرًا مِنْهُمَا يَوْمَ الْفِطْرِ وَيَوْمَ النَّحْرِ»**

**مسند الإمام أحمد بن حنبل، اسم المؤلف: أحمد بن حنبل أبو عبدالله الشيباني، دار النشر:
مؤسسة قرطبة - مصر، ج 3، ص 103، ح 12025**

در این روایت آمده است که خداوند عالم به جای آن عید فطر و عید قربان را برای شما قرار داده است.

مجری:

حاج آقا در منابع اهل سنت راجع به نوروز مطلبی هست؟! آقای خدمت از قندهار کشور افغانستان پرسیده بودند که آیا اهل سنت هم چیزی در این رابطه دارند یا خیر!؟

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

الآن در این زمینه حضور ذهن ندارم که آیا اهل سنت در زمینه عید نوروز روایتی دارند یا خیر. در کتب معتبر اهل سنت در این زمینه مطلبی نیست.

در کتاب «مبسوط» اثر «سرخسی» آمده است که اگر کسی چیزی را بفروشد، در روز نوروز آن را تحویل بدهد. به دلیل اینکه این افراد اصلاً نمی دانستند نوروز چه روزی هست، این معامله باطل است.

این قضیه نشان می‌دهد که اعراب اصلاً نمی‌دانستند نوروز چه روزی هست. این روز برایشان مجهول بوده است. در این روایت آمده است:

«ولأنهم لا يعرفون وقت ذلك عادة»

المبسوط، اسم المؤلف: شمس الدين السرخسی، دار النشر: دار المعرفة - بيروت، ج 13، ص 28، باب البيوع إذا كان فيها شرط

مردم اصلاً نمی‌دانستند نوروز چه روزی هست. آقایان این تعبیر را در این زمینه آورده‌اند که می‌گویند که نوروز از آجال و وقت‌های مجهول است و به خاطر این نیست.

البته «شافعی» خلاف نظر ایشان را دارد و می‌گوید: اگر چنین چیزی باشد معامله صحیح است.

مجری:

تا آن وقت قدری مشخص شده است که قضیه چه بوده است. اگر همین مطلب را هم به سؤال آقای هاشمی اضافه کنیم، پاسخ مسلم می‌شود که نوروز در زمان جاهلیت زمانی ناشناخته بوده است.

حضرت استاد در جلسه گذشته هم سؤالاتی باقی ماند که ما قول دادیم در این جلسه پاسخ بدهیم. آقا محمد چند سؤال پرسیده بودند.

آیا وجود دو دختر پیامبر در خانه عثمان، برای او فضیلت است؟!

سؤال سومشان که فرصت نشد به آن پاسخگو باشیم، این بود که پرسیدند: فضیلت عثمان را اینگونه مطرح می‌کنند که ایشان فرد بافضیلتی است، به جهت اینکه با دو تن از دختران رسول الله ازدواج کرده است. آیا چنین چیزی صحت دارد یا خیر؟!

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

در اینجا چند بحث مطرح می‌شود. یک بحث این است که آیا رسول گرامی اسلام دختری به نام «زینب» و «أم کلثوم» و «رقیه» از حضرت خدیجه داشتند یا خیر؟!

بنده بر این عقیده هستم که حضرت دختری به این اسامی داشتند. «مرحوم شیخ مفید» و دیگر بزرگان ما هم بر این عقیده هستند.

بعضی از بزرگواران هم نظیر جناب «کوفی» در قرن ششم و هفتم می گوید که حضرت دختری به این اسامی نداشتند. همچنین «علامه سید جعفر مرتضی» هم معتقد هستند که اینها دختران پیغمبر اکرم نبودند بلکه ربیبه حضرت بودند.

ما بر این عقیده هستیم که اینها دختران رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) از حضرت خدیجه (سلام الله علیها) بودند.

نکته دوم این است که آیا بودن دختران پیغمبر اکرم در خانه کسی دلیل بر فضیلت هست یا خیر.

«زینب» که دختر بزرگ رسول گرامی اسلام هست، همسر «ابوالعاص بن ربیع» بود که یکی از کفار بود. او در جنگ بدر به جنگ با پیغمبر اکرم آمده بود و جزو اسرا بود. آیا این فضیلت است؟!

«رقیه» و «أم کلثوم» همسران «عتبه» و «عتیبه» دو فرزندان «ابولهب» بودند. آیا ما می‌توانیم اینها را فضیلت محسوب کنیم؟! ما نمی‌توانیم صرف اینکه دختر رسول گرامی اسلام در خانه کسی باشد، این را فضیلت بشماریم.

حساب حضرت صدیقه طاهره (سلام الله علیها) جداست. در حق حضرت فاطمه زهرا آمده است:

«وهی بضعة منی»

فاطمه پاره وجود من است.

«وهی قلبی وروحی الّتی بین جنبی»

زهرا قلب من و روح و جان من در درون سینه‌ام است.

«فمن آذاها فقد آذانی»

هرکسی فاطمه را اذیت کند مرا اذیت کرده است.

«ومن آذانی فقد آذی الله»

و هرکسی مرا اذیت کند خدا را اذیت کرده است.

القُصُولُ الْمُهِمَّةُ فِي مَعْرِفَةِ أَحْوَالِ الْأُمَّةِ، عَلِي بن أحمد بن عبد الله المكي المالكي، المشهور بابن الصَّبَّاح (784-855 ق)، ج 1، ص 1، فصل في ذكر البتول

حال می‌خواهیم ببینیم وجود دختران پیغمبر اکرم در خانه عثمان فضیلت هست یا خیر. شما در خصوص «ابو العاص بن ربیع» و «عتبه» و «عتیبه» قدری جستجو کنید و ببینید قضیه چیست. اگر ازدواج با این افراد فضیلت است، ازدواج با عثمان هم فضیلت است.

آیا ما روایتی داریم که پیغمبر اکرم فرموده باشند: یکی از فضائل عثمان این است که دختر من همسر اوست؟! خلیفه دوم می‌گوید:

«لقد أعطی علی بن أبی طالب ثلاث خصال لأن تكون لی خصلة منها أحب إلی من أن أعطی
حمر النعم»

سه فضیلت در وجود علی بن ابی طالب هست که اگر یکی از آنها در من بود از تمام ثروت روی زمین نزد من باارزش‌تر بود.

«قال تزوجه فاطمة بنت رسول الله»

عمر بن خطاب گفت: این که همسری همانند فاطمه دختر رسول الله دارد.

المستدرک علی الصحیحین، اسم المؤلف: محمد بن عبدالله أبو عبدالله الحاکم النیسابوری، دار النشر: دار الکتب العلمیة - بیروت - 1411 هـ - 1990 م، الطبعة: الأولى، تحقیق: مصطفی عبد القادر عطا، ج 3، ص 135، ح 4632

اگر چنین بود، عمر بن خطاب می‌گفت که اگر «رقیه» یا «أم کلثوم» همسران من بودند، از تمام ثروت روی زمین برایم ارزشمندتر بود.

اگر قرار بود این فضیلت باشد، خلیفه دوم این قضیه را مطرح می‌کرد و آرزو می‌کرد که‌ای کاش من هم ذو النورین بودم!! لازم به ذکر است امیرالمؤمنین ذو‌النور است، اما عثمان ذو‌النورین است.

این قضایا نمی‌تواند ملاک باشد. ملاک برای ما سخنان نبی گرامی اسلام و اهلیت (علیهم السلام) است. حداقل ما باید روایتی از صحابه داشته باشیم که این قضیه را به عنوان یک فضیلت شمرده باشند.

مجری:

احسنتم، بسیار خوب، خیلی استفاده کردیم. حاج آقا در حد دو سه دقیقه فرصت داریم. بینندگان هم اشاره کردند و حضرتعالی هم در ابتدای مباحث اشاره فرمودید که امسال سال خاصی است، از این حیث که دو روز در سال نیمه شعبان داریم.

سال 1400، سال توجه ویژه به حضرت ولیعصر (ارواحنا فداه)

بالاخره نیمه شعبان که منتسب به حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) هست، در ابتدا و انتهای سال واقع شده است و با این حساب امسال قدری خاص تر می شود.

اگر نسبت به این قضیه در حد دو دقیقه فرمایشاتی بفرمایید، بهره مند شویم و بعد از آن هم دعا بفرمایید.

آیت الله دکتر حسینی قزوینی:

ما دیشب که در حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها) سخنرانی داشتیم، در این زمینه قدری صحبت کردم. اگر دوستان فایل این سخنرانی را آماده کنند، از «شبکه جهانی حضرت ولی عصر» پخش خواهد شد.

دوستان عزیز! امسال یک سال ویژه است. امسال با اعیاد شعبانیه شروع شده است، ابتدای آن با میلاد مسعود حضرت ولی عصر و پایان آن هم میلاد مسعود حضرت ولی عصر واقع شده است.

یکی از چیزهایی که بنده احساس می کنم باید خیلی در این زمینه دقت کنیم، این است که یاد حضرت ولی عصر را در زندگی مان احیا کنیم.

روایاتی که در رابطه با حضرت ولی عصر آمده است، فضیلت انتظار حضرت ولی عصر، علائم ظهور حضرت ولی عصر، کیفیت قیام حضرت ولی عصر، نحوه حکومت حضرت ولی عصر و تسلط حضرت ولی عصر بر عالم را قدری در زندگی خود احیا کنیم.

به قول آیت الله العظمی بهجت صبح که از خواب بلند می شوید، رو به قبله بایستید و دست بر سینه بگذارید و بگویید: «السلام علیک یا صاحب الزمان»!

زمانی که می نشینید، بگویید: «یا صاحب الزمان». زمانی که برمی خیزید، بگویید: «یا صاحب الزمان». آخر شب زمانی که می خواهید بخوابید، باز هم رو به قبله بایستید و دست بر سینه بگذارید و بگویید: «السلام علیک یا صاحب الزمان»!

اگر این کار را کردید، شیطان دیگر جرئت نمی کند به شما نزدیک شود. مرحوم آیت الله العظمی بیدآبادی یکی از علمای اصفهان که در تخت فولاد اصفهان مدفون است، می گوید: ما باید کاری کنیم تا خودمان را همواره در محضر حضرت ولی عصر بدانیم.

ائمه اطهار (عليهم السلام) باذن الله تبارک و تعالی شاهد و ناظر اعمال ما هستند و بر تمام آنچه از ذهن ما می‌گذرد آگاه هستند.

امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) می‌فرماید: علم امام به عالم هستی از علم عالم هستی بر خودش قوی‌تر و نافذتر است.

در میان علم‌ها قوی‌ترین علم، علم حضوری است که علم انسان به خودش است. حضرت می‌فرماید: علم امام به ما از علم ما به خودمان قوی‌تر و نافذتر است.

مرحوم آیت الله العظمی بهجت (رضوان الله تعالی علیه) می‌فرمایند: وقتی شما «یا صاحب الزمان» می‌گویید، قبل از اینکه گوش شما آن را بشنود حضرت ولی عصر آن را می‌شنود.

میان دهان شما تا گوش شما چهار انگشت بیشتر فاصله نیست. وقتی حضرت را صدا می‌زنید صوت شما قبل از آنکه به گوش شما برسد، به نظر مبارک حضرت ولی عصر (ارواحنا لتراب مقدمه الفداء) می‌رسد.

ما اگر بتوانیم امسال مان را سال حضور در محضر حضرت ولی عصر و نشر فرهنگ مهدویت قرار بدهیم، به نظر من ان شاءالله به وظیفه خود عمل کرده‌ایم. ان شاءالله در جلسات بعدی در این زمینه توضیح بیشتری خواهیم داد.

مجری:

سلامت باشید، خیلی ممنون و متشکریم. حضرت استاد بسیار بهره مند شدیم و از محضرتان استفاده کردیم.

همچنین تشکر می‌کنم از همه شما بینندگان عزیز و ارجمند که تا انتهای برنامه همراه برنامه خودتان برنامه «حبل المتین» بودید. سالی سرشار از مهدویت و حضور مهدوی برایتان آرزومندیم. تا دیدار آینده خدانگهدار

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته